

Сумський державний університет
Навчально-науковий інститут бізнес-технологій «УАБС»

**ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ФІНАНСОВО-КРЕДИТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ**

МАТЕРІАЛИ

IV Всеукраїнської науково-практичної on-line-конференції
(Суми, 21–22 листопада 2019 року)

У двох частинах

Частина 2

Суми
Сумський державний університет
2019

СЕКЦІЯ 2. КОРПОРАТИВНІ ФІНАНСИ: СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ТА ВИКЛИКИ

УДК 336.647

Боронос В. Г.

д. е. н., професор

Відменко Ю. В.

студентка

Сумський державний університет, м. Суми

ПРОЦЕС ОПТИМІЗАЦІЇ ФІНАНСОВОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ІНСТРУМЕНТ ВПЛИВУ НА ЙОГО ВАРТІСТЬ

Капітал підприємства є одним з ключових факторів, що впливає на ефективність його діяльності. У сучасних умовах господарювання в процесі функціонування будь-якого суб'єкта підприємництва використання виключно власного капіталу є економічно недоцільним, тому кожне підприємство прагне до залучення позикових ресурсів. Крім того, зарубіжна практика стверджує, що незалежно від наявних економічних умов, метою діяльності підприємства залишається підвищення добробуту його власників. Відповідно виникає необхідність визначення оптимального співвідношення власного та позикового капіталів, що, в свою чергу, дає можливість максимізувати ринкову вартість підприємства.

Сформована в процесі господарської діяльності певна структура капіталу є одним з ключових факторів, що впливає на процес функціонування підприємства в цілому. Раціональне співвідношення між власними та позиковими коштами визначає ефективність здійснення підприємством не лише фінансової, а й операційної та інвестиційної діяльності, що в свою чергу, безпосередньо впливає на величину отриманого в процесі функціонування прибутку.

Структура капіталу виступає підґрунтям формування фінансового потенціалу підприємства, що віддзеркалює перетворення ресурсів підприємства у результати його діяльності. Фінансовий потенціал підприємства являє собою всі фінансові ресурси, що знаходяться у розпорядженні підприємства та використовуються ним для здійснення поточних і перспективних витрат, а також забезпечують ефективну оперативну та стратегічну діяльність підприємства, його стабільний фінансовий стан. Не оптимально сформована структура капіталу підприємства може стати причиною недостатності фінансових ресурсів, втрату фінансової стабільності та руйнування ефекту синергії діяльності, в результаті чого з'являються інші фактори кризового стану підприємства [5].

В економічній теорії вирізняють три основні методи, направлені на визначення оптимальної структури капіталу, а саме:

- максимізація рівня прогнозованої фінансової рентабельності;
- мінімізація вартості капіталу;
- мінімізація фінансового ризику.

Визначити найліпшу структуру капіталу, що забезпечує найбільший рівень фінансової рентабельності, дозволяє розрахунок ефекту фінансового важелю за різних варіантів співвідношення між власним та позиковим капіталом [1]. Фінансовий леверидж характеризує позиковий капітал як фактор впливу на зміну рентабельності власного капіталу. Позитивне значення ефекту фінансового левериджу обґрунтовує необхідні обсяги залучення позикових коштів та є показником отримання додаткового прибутку на кожен одиницю додатково отриманого позикового капіталу [3].

Метод оптимізації структури капіталу підприємства, що ґрунтується на мінімізації витрат на формування власного та позикового капіталів передбачає їх оцінку при різних умовах залучення та обслуговування. Це означає, що суб'єкт господарювання приймає фінансово-інвестиційні рішення у такому випадку, рівень їх рентабельності є не менше поточного значення показника середньозважених витрат на капітал [3].

Мінімізація фінансових ризиків, як один з критеріїв оптимізації капіталу, пов'язаний з процесом диференційованого вибору джерел фінансування різних складових частин активів підприємства [4]. Використання цього методу дає можливість визначити, який обсяг власних та позикових коштів можна оптимально використовувати без порушення фінансової стійкості та платоспроможності суб'єкта підприємництва, а також яким чином зміна співвідношення власного та позикового капіталу відображається на формуванні чистого прибутку підприємства.

Аналізуючи ефект, який здійснює структура капіталу на вартість підприємства очевидно, що і власний, і позиковий капітал, як джерела фінансування мають певні переваги та недоліки. Так, використання власного капіталу дає можливість досить швидко залучати необхідні ресурси та забезпечує фінансову стійкість підприємства в довгостроковій перспективі. Однак, слід зауважити, що обслуговування власного капіталу порівняно з позиковим є більш дорогим.

Поряд з цим, позиковий капітал дає можливість підвищити фінансовий потенціал підприємства, а також суттєво вплинути на рентабельність власного капіталу. В той же час, необґрунтований значний відсоток позикових коштів може стати причиною зниження фінансової стійкості та платоспроможності підприємства.

Отже, структура капіталу підприємства здійснює безпосередній вплив на фінансові результати та визначає багато аспектів його діяльності. Формування оптимальної структури капіталу передбачає таке співвідношення власного та позикового капіталів, при якому мінімізуються витрати та максимізується ринкова вартість підприємства.

Список використаних джерел

1. Бичкова Н. В. Оптимізація структури капіталу вітчизняних підприємств у контексті підвищення ефективності фінансової діяльності / Н. В.

Бичкова // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2013. – № 1 (48). – С. 16-23.

2. Великій Ю. М. Управління оптимізацією структури капіталу підприємства / Ю. М. Великій, Л. В. Тешева, З. В. Височін // Причорноморські економічні студії. – 2018. – № 29. – С. 68-72.

3. Грицино О. М. Оптимізація структури капіталу підприємств України / О. М. Грицино, В. В. Бусленко // Фінанси, облік і аудит. – 2017. – № 1 (29). – С. 77-97.

4. Дудар А. А. Аналіз та оптимізація структури капіталу з метою підвищення рівня фінансової стійкості підприємства / А. А. Дудар, О. М. Вакульчик // Молодий вчений. – 2018. – № 1 (53). – С. 878-882.

5. Жорова Є. Р. Оптимізація фінансової структури капіталу підприємства / Є. Р. Жорова // БізнесІнформ. – 2014. – № 4. – С. 330-334.

УДК 336.71

Бухтіарова А. Г.,

*к.е.н., старший викладач кафедри фінансів,
банківської справи та страхування,*

Гавриш Ю. С.,

студент,

Сумський державний університет, м. Суми

ПОРІВНЯННЯ МЕТОДИК ОЦІНКИ РІВНЯ КРЕДИТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Сучасні умови господарювання, а саме – нестабільність економіки, високий рівень фінансових ризиків, перманентний стан прострочення погашення зобов'язань вітчизняними підприємствами ставлять підвищені вимоги до об'єктивності оцінки кредитоспроможності суб'єктів господарювання. На сьогоднішній день в теорії і практиці немає єдиного